

ความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีหลังการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวี ของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด

People's Satisfaction from Watching Digital TV after Transition to Digital TV in Roi Et Province

สุธัญญา กฤตาคม¹
Sutanya Krittakom¹

Received : 15 ก.พ. 2561

Revised : 5 มิ.ย. 2561

Accepted : 12 มิ.ย. 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีหลังการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และสถิติเชิงอนุมานด้วย t-test และ F-test ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีต่อ ด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐบาล ด้านการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณ ด้านการรับชมเนื้อหา และด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ผลจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ อาชีพและรายได้ที่แตกต่างกันจะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านสู่การรับชมดิจิทัลทีวีไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ ดิจิทัลทีวี โทรทัศน์ระบบแอนะล็อก

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

โทรศัพท์ 08 6556 1995 อีเมล : Sutanya.reru.ac.th

¹Lecturer in Public Relations Major, Faculty of Liberal Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat University

Tel.+66 65 56 1995, Email : Sutanya.reru.ac.th

Abstract

The purposes of this research were 1) to study people's satisfaction from watching digital TV after the transition to digital TV in Roi Et Province, and 2) to compare the people's satisfaction based on their different factors; genders, ages, education levels, careers, and income. The samples were people from 400 households in Roi-Et Province. The research instrument was a constructed 5 rating scale questionnaire. Data analysis employed descriptive statistics (frequency, mean, and percentage) and inferential statistics (t-test and F-test). The results showed that, after the transition from analogue TV to digital TV, the people's satisfaction of public relations from government agencies, distribution of set top box coupons, TV content watching, and benefits from watching digital TV was rated at the "high" level, in average.

The result of the hypothesis testing showed that different personal factors (genders, ages, careers, and income) did not cause differences in the people's satisfaction of the transition to digital TV. In contrast, different education levels made differences in the people's satisfaction of the transition to digital TV at a statistical significant level of 0.05.

Keywords : Satisfaction, Digital TV, Analog TV

บทนำ

การสื่อสารประเทศไทยในปัจจุบันถือว่าเป็นช่วงของการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบดิจิทัลทีวีที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการบริโภคสื่อของประชาชน กล่าวคือ ประชาชนมีทางเลือกในการรับสื่อได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น การมีจำนวนช่องที่เพิ่มมากขึ้น รายการที่มีความหลากหลาย การรับชมรายการย้อนหลังได้ ซึ่งแตกต่างจากอดีต นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ออกอากาศโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกมาตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2498 จนกระทั่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ได้เล็งเห็นถึงปัญหาในการส่งสัญญาณในระบบแอนะล็อก เช่น สัญญาณอ่อนมารบกวนจึงทำให้เสียงและภาพไม่คมชัด เพราะไม่สามารถบีบอัดสัญญาณได้ จึงเป็นผลทำให้มีสถานีโทรทัศน์น้อย เพราะช่องมีจำนวนสัญญาณน้อย

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (2555 : 46) ได้มีการประกาศและกำหนดยุทธศาสตร์การเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (สถานีโทรทัศน์ช่องไทยพีบีเอส) ส่งแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จึงได้มีมติเห็นชอบแผนการยุติการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อก จำนวน 6 ระยะซึ่งในระยะที่ 2 สถานีโทรทัศน์ไทยช่องไทยพีบีเอสจะทำการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีการออกอากาศในระบบดิจิทัลทีวีควบคู่ไปกับโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 และได้มีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกไปเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2559 ที่ผ่านมา (สำนักวิศวกรรมและเทคโนโลยีกระจายเสียงและโทรทัศน์, 2559)

ทั้งนี้ เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ (2559 : 66) ได้ศึกษาความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีก่อนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการได้รับกล่องรับสัญญาณดิจิทัลทีวีในระดับมากที่สุดและความพึงพอใจเกี่ยวกับความสามารถของการรับสัญญาณได้ดีทุกพื้นที่อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สนใจทำการศึกษาประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดว่ามีความพึงพอใจในการรับชมดิจิทัลทีวีอย่างไรหลังจากที่มีการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปลี่ยนผ่านไปสู่โทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล และเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกอีกทั้งยังเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดไม่ให้เกิดผลกระทบจากการยุติการรับส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติและสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ และสามารถนำผลของการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกในจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

สมมติฐานงานวิจัย

ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันจะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การรับชมดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ประชาชนที่ติดตั้งการรับชมสัญญาณดิจิทัลทีวีแล้ว ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้วิธีการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างจากตารางการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 400 ครั้วเรือน จากนั้นใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดร้อยเอ็ด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีการจับฉลาก (Lottery) ผู้วิจัยได้ทำฉลากโดยการเขียนชื่ออำเภอจำนวน 20 อำเภอในจังหวัดร้อยเอ็ด โดยทำการสุ่มเลือกจำนวน 10 อำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คือ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเสลภูมิ อำเภออาจสามารถ อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอหนองพอก อำเภอหนองฮี และ อำเภอธวัชบุรี

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ตามโควตา (Quota Sampling) โดยแบ่งโควตากลุ่มตัวอย่างในการเก็บเท่า ๆ กันในแต่ละอำเภอ

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) ตามสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละอำเภอและให้ครอบคลุมทุกตำบล ทั้งนี้เนื่องด้วยถือเอาบ้านเป็นหน่วยสุ่ม (Sampling Unit) ดังนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามจึงต้องเป็นผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านหลังนั้นหนึ่งคนต่อหนึ่งครัวเรือน ซึ่งแบ่งเป็นบ้านเดี่ยว ทาวน์เฮ้าส์ อพาร์ทเมนต์/หอพัก/แมนชั่น และที่อยู่อาศัยประเภทอื่น ๆ เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมมากที่สุด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือแบบสอบถาม โดยได้หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบด้านความเที่ยงตรง (Validity) คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และความเหมาะสมในด้านภาษา (Wording) จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้การหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 สำหรับแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับชมดิจิทัลทีวี ตอนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้หลักการของลิเคิร์ต (Likert, Rensis, 1967 : 90) ใช้เกณฑ์ในการแปรผลค่าเฉลี่ยดังนี้ 4.50–5.00 พึงพอใจมากที่สุด 3.50–4.49 พึงพอใจมาก 2.50–3.49 พึงพอใจปานกลาง 1.50–2.49 พึงพอใจน้อยมาก 1.00–1.49 พึงพอใจน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่ติดตั้งการรับชมสัญญาณดิจิทัลทีวีแล้ว ในจังหวัดร้อยเอ็ด ทำการเก็บข้อมูล ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนเมษายน 2560

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และสถิติเชิงอนุมาน ด้วย t-test และ F-test (One-Way ANOVA) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ นำเสนอเป็น ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เปรียบเทียบ

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีหลังการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิจัยเชิงพรรณนา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างมีทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 59.5 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 18.35 มีการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 ระดับประถมศึกษา จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.0 ระดับปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 65

ความพึงพอใจหลังการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด

ตาราง 1 ความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐบาล

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
กสทช. มีการเผยแพร่ข้อมูลให้ความรู้ความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับวิธีการรับชมดิจิทัลทีวีอย่างถูกวิธี	3.84	0.82	มาก
กสทช. มีการประชาสัมพันธ์ถึงการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวีอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	3.97	0.85	มาก
กสทช. มีการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงง่ายและครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งในตัวเมืองและอำเภอรอบนอกของจังหวัดร้อยเอ็ด	3.95	0.81	มาก
กสทช. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนการแจกคู่มือ สอดคล้องกับช่วงเวลาการขยายพื้นที่ครอบคลุมสัญญาณทั่วถึง	4.00	0.87	มาก
โดยรวม	3.94	0.68	มาก

ผลการวิจัยความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานรัฐบาลพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.94 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า เรื่องการที่ กสทช. มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนการแจกคู่มือ สอดคล้องกับช่วงเวลาการขยายพื้นที่ครอบคลุมสัญญาณทั่วถึง อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.00

ตาราง 2 ความพึงพอใจด้านการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณ

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
การแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีได้ดียิ่งขึ้น	3.91	0.78	มาก
การได้รับข้อมูลและรายละเอียดของการแจกคู่มือ สำหรับตัวรับสัญญาณดิจิทัลทีวีมีอย่างน้อย	3.98	0.88	มาก
รัฐบาล (กสทช.) มีวิธีการแจกและการใช้คู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณที่เข้าใจง่ายและไม่ซับซ้อน	3.87	0.80	มาก
การที่ รัฐบาล (กสทช.) มีการขยายระยะเวลาการใช้คู่มือจะช่วยให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีมากขึ้น	3.97	0.90	มาก
โดยรวม	3.93	0.68	มาก

ผลการวิจัยความพึงพอใจด้านการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การได้รับข้อมูลและรายละเอียดของการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณดิจิทัลทีวีมีอย่างน้อยเพียงใด อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยที่ 3.98

ตาราง 3 ความพึงพอใจด้านการรับชมเนื้อหา

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
รายการในช่องดิจิทัลทีวีมีการจัดผังรายการและมีเนื้อหารายการที่หลากหลายและมีความน่าสนใจเป็นประโยชน์	3.94	0.75	มาก
รายการประเภทสาระและชุมชนในดิจิทัลทีวี มีเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและน่าสนใจเป็นประโยชน์	4.08	0.85	มาก
รายการประเภทรายการเด็ก เยาวชนและครอบครัว ในดิจิทัลทีวี มีเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและน่าสนใจเป็นประโยชน์	3.84	0.82	มาก
รายการประเภทรายการข่าวและสาระในดิจิทัลทีวี มีเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและน่าสนใจเป็นประโยชน์	4.03	0.87	มาก
โดยรวม	3.97	0.67	มาก

ผลการวิจัยความพึงพอใจด้านการรับชมเนื้อหา กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า รายการประเภทสาระและชุมชนในดิจิทัลทีวี มีเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและน่าสนใจเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.08

ตาราง 4 ความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ดิจิทัลทีวีช่วยให้ความรู้ การศึกษาทำให้ประชาชนเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น	3.94	0.83	มาก
ดิจิทัลทีวีช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการรับชมรายการโทรทัศน์ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองได้ดียิ่งขึ้น	4.05	0.85	มาก
ดิจิทัลทีวีทำให้การรับชมรายการโทรทัศน์ทั้งภาพและเสียงมีคุณภาพสัญญาณที่ดีขึ้นและดีกว่าระบบเดิม	3.96	0.80	มาก
ท่านมั่นใจว่าจะได้รับประโยชน์คุ้มค่าจากการเปลี่ยนมาใช้ดิจิทัลทีวี	3.98	0.87	มาก
โดยรวม	3.98	0.71	มาก

ผลการวิจัยความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.98 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ดิจิทัลทีวีช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการรับชมรายการโทรทัศน์ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองได้ดียิ่งขึ้น อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยที่ 4.05

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ตาราง 5 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สถิติ	Sig.	แปลผล
1	เพศ	ความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่าน สู่การรับชมดิจิทัลทีวี	t-test	.090	ปฏิเสธ
2	อายุ		F-test	.866	ปฏิเสธ
3	การศึกษา		F-test	.000	ยอมรับ
4	อาชีพ		F-test	.328	ปฏิเสธ
5	รายได้		F-test	.054	ปฏิเสธ

1. สมมติฐานที่ 1 ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test พบว่า (ค่า $F = 2.89$ Sig 0.090 $P > 0.05$) สรุปได้ว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีเพศที่แตกต่างกัน จะมีวัตถุประสงค์ในการเปิดรับชมดิจิทัลทีวีที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. สมมติฐานที่ 2 ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอายุที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ One-Way ANOVA พบว่า (ค่า $F = 0.31$ Sig $.866$ $P > 0.05$) สรุปได้ว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอายุที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. สมมติฐานที่ 3 ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ One-Way ANOVA พบว่า (ค่า $F = 7.87$ Sig $.000$ $P < 0.05$) สรุปได้ว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. สมมติฐานที่ 4 ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ One-Way ANOVA พบว่า (ค่า $F = 1.15$ Sig $.328$ $P > 0.05$) สรุปได้ว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. สมมติฐานที่ 5 ประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ One-Way ANOVA พบว่า (ค่า $F = 2.57$ Sig .054 $P > 0.05$) สรุปได้ว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลทีวีไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจการรับชมดิจิทัลทีวีหลังการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลทีวีของประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานภาครัฐบาล คือ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแผนการแจกคู่มือ ได้เหมาะสมกับช่วงเวลาการขยายพื้นที่ครอบคลุมสัญญาณทั่วถึงสอดคล้องกับด้านการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณ กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลและรายละเอียดของการแจกคู่มือสำหรับตัวรับสัญญาณดิจิทัลทีวี มากน้อยเพียงใด อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบการประชาสัมพันธ์ข่าวสารส่วนใหญ่มาจากผู้นำท้องถิ่น อาทิ ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ผู้นำองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสื่อสารสองขั้นตอน (Two-step Flow of Information Theory) พบว่า กลุ่มคนที่มีอิทธิพลในด้านความคิดและบทบาทในกระบวนการสื่อสาร คือ กลุ่มผู้นำความคิด Opinion Leader และจากผู้นำทางความคิดไปยังผู้ตาม (follower) พวกเขาจะเชื่อว่า ผู้นำทางความคิดจะเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่าผู้ตาม ผู้นำทางความคิดจะทำหน้าที่เป็นคนกลาง (intermediaries) เชื่อมระหว่างสื่อมวลชนกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนคล้อยตามและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Elihu Katz & Paul F. Lazarsfeld, 1955)

ด้านการรับชมเนื้อหา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับมาก รายการประเภทสาระและชุมชนในดิจิทัลทีวี มีเนื้อหารายการที่มีคุณภาพและน่าสนใจเป็นประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ จำปาทอง (2556 อ้างถึงใน เหมือนตะวัน สุทธิวิจิตรธรรม, 2559 : 31) พบว่า สื่อมวลชนก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล เป็นการเพิ่มโอกาสและขีดความสามารถของสื่อในการเข้าถึงผู้ชม โดยเฉพาะการเข้าถึงด้วยความรวดเร็ว (เกือบจะทันที) และการเข้าถึงผู้รับได้อย่างเป็นส่วนตัวมากขึ้น ส่งผลให้สื่อจะต้องจัดกลุ่ม จัดระดับ และจัดประเภทของกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อสร้างสรรค์เนื้อหาและวิธีการของสื่อให้เหมาะสม สอดคล้องกับพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเรื่องที่กลุ่มตัวอย่าง สนใจ และเนื้อหาที่น่าสนใจเป็นเรื่องใกล้ตัวและเป็นโยชน์ในการดำรงชีวิต

ด้านการใช้ประโยชน์ที่ได้รับดิจิทัลทีวีช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกในการรับชมรายการโทรทัศน์ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการของตนเองได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Katz และคณะ (1974 อ้างถึงใน กันยาวิรี นิธิยานันท์, 2558 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์จะแสวงหา สื่อและเนื้อหาอย่างเฉพาะเจาะจง เพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ตนเอง ซึ่งผู้ฟังหรือผู้ชมสามารถตรวจสอบและประเมินผลสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการสื่อสารได้ ดังนั้น บุคคลจะเป็นฝ่ายรุก (Active) หรือเป็นผู้กระทำมากกว่าที่จะเป็นฝ่ายรับ (Passive) หรือเป็นผู้ถูกกระทำ Becker (1979 : 50-52 อ้างถึงใน วิมลพรรณ อาภาเวท และคณะ, 2554 : 119) ได้อธิบายไว้ว่า คนเรามีเหตุผลในการเลือกใช้สื่อแตกต่างกันไป และเหตุผลนั้นทำให้คนเลือกที่จะใช้สื่อต่างประเภทกัน คำว่า เหตุผลนี้ หมายถึง อะไรบางอย่างที่สื่อ่นั้นสามารถตอบสนอง และสร้างความพอใจให้แก่บุคคลนั้นได้ซึ่งก็เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล และนี่คือสิ่งที่เรียกว่า ความพึงพอใจ (Gratifications)

ขณะที่การทดสอบสมมติฐานประชาชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีปัจจัยระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความพึงพอใจในการเปลี่ยนผ่านสู่การรับชมดิจิทัลทีวีแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากการศึกษาเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความสามารถ

ในการเลือกรับข่าวสาร ระดับการศึกษาจะทำให้คนมีความรู้ ความคิด ตลอดจนเข้าใจในสิ่งต่างๆที่ลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกันย่อมมีความรู้สึกและความต้องการที่แตกต่างกัน (ประมะ สตะเวทิน, 2546 อ้างถึงในเหมือนตะวัน สุทธิวิวัฒน์, 2559 : 14)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่ได้นี้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปนำไปใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงในการวางแผนการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ ในการยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ในระบบแอนะล็อกในจังหวัดอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังสามารถนำข้อมูลนี้ไปเป็นแนวทางให้สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้มีการยุติการออกอากาศโทรทัศน์ระบบแอนะล็อก ที่ต้องการรณรงค์ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจหรือเผยแพร่ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับดิจิทัลทีวีได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาประชาชนในกลุ่มพื้นที่อื่นด้วย ซึ่งผลการวิจัยที่ได้อาจมีความแตกต่าง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างครบถ้วน

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่น่าจะมีความสัมพันธ์หรือมีผลกระทบต่อการรับชมดิจิทัลทีวี เช่นทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจ ข่าวสาร และความคาดหวังต่อดิจิทัลทีวีของประชาชน รวมไปถึงการสร้างแพลตฟอร์มในการเข้าถึงดิจิทัลทีวีให้เข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อทำให้งานวิจัยมีความหลากหลายและสามารถนำผลการวิจัยไปสร้างให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนที่รับชมดิจิทัลทีวี

เอกสารอ้างอิง

กันยารีย์ นิธิยานันท์. (2558). *การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจต่อโซเชียลคอมเมิร์ซผ่านเฟซบุ๊กของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตรการ. (2559). *การสร้างความเข้าใจและศึกษาผลกระทบเกี่ยวกับการยุติโทรทัศน์ระบบแอนะล็อกต่อผู้บริโภค จังหวัดร้อยเอ็ด*. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*, 2(2), 66-77.
ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (2555). *ราชกิจจานุเบกษา* 21 ธันวาคม 2555. เล่ม 129 ตอนที่ 192 ง.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิมลพรรณ อาภาเวท, สาวิตรีชีวะสาธน์ และชาญ เดชอศวนง. (2554). *พฤติกรรมการสื่อสารใน เฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. *วารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร*, 7(2), 119-130.

สำนักวิศวกรรมและเทคโนโลยีกระจายเสียงและโทรทัศน์. (2559). *การยุติการออกอากาศแอนะล็อกทีวีของประเทศไทย* [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2560, จาก <https://www.facebook.com/Broadcast. Engineering. NBTC/photos/>

เหมือนตะวัน สุทธิวิริวรรณ. (2559). *การเปิดรับ ความรู้ ทักษะคิดและพฤติกรรมของผู้ชมรายการต่อดิจิทัลทีวีในเขต กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วารสารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Katz, Elihu and Lazarsfeld, Paul F. (1955). *Personal Influence : The Part Played by People in the Flow of Communication*. New York: The Free Press. A Division of Macmillan Publishing.

Likert, Rensis. (1967). "The Method of Constructing and Attitude Scale", *Reading in Attitude Theory and Measurement*. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.